

REPUBLIKA HRVATSKA  
MINISTARSTVO FINANCIJA  
DRŽAVNA RIZNICA

---

UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA  
JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE  
ZA RAZDOBLJE 2025. - 2027.

---

ZAGREB, studeni 2024.

## Sadržaj

1. Uvod .....	4
2. Temeljni makroekonomski pokazatelji za razdoblje 2025. - 2027. ....	6
3. Metodologija izrade proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika .....	7
3.1. Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine, br. 1/2024).....	7
3.2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 158/23) .....	8
3.3 Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine, br. 44/2024). 14	
4. Upute upravnih tijela za financije .....	16
5. Izrada proračuna i financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave – specifičnosti .....	18
5.1. Planiranje protestiranih jamstava .....	18
5.2. Planiranje rashoda za cjepiva – kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) i županijskih zavoda za javno zdravstvo (ŽZJZ).....	20
5.3. Planiranje povrata duga s osnova beskamatnog zajma dodijeljenog jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz državnog proračuna.....	21
5.4. Planiranje i evidentiranje sredstava namirenja korištenih za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjem obračunu za 2023. godinu.....	22
5.5. Rokovi za predlaganje i donošenje financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave .....	23
5.6. Izmjene i dopune proračuna .....	25
5.7. Izmjene i dopune financijskog plana .....	25
6. Transparentnost proračuna .....	26
7. NOVOSTI – IZMJENE U POREZNOM SUSTAVU .....	27
8. Planiranje rashoda proračunskih korisnika i postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija .....	33
8.1. Planiranje rashoda proračunskih korisnika u sklopu decentraliziranih funkcija 33	
8.2. Postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija.....	34
9. Dodjela pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave.....	36

<b>10. Status i planiranje proračunskih sredstava za vijeća, koordinacije vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u proračunskom ciklusu 2025. – 2027.</b> .....	37
<b>11. Zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema novom zakonu o proračunu</b> .....	38
<b>12. Dostava dokumenata i unos podataka</b> .....	40
Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu.....	40
Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti	41
Dostava ugovora te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS - Izvješće o zaduženju / jamstvu / suglasnosti) .....	41
<b>13. Dostupnost materijala na mrežnoj stranici Ministarstva financija</b> .....	42

## 1. Uvod

Proračunski proces u Republici Hrvatskoj uređen je odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine br. 144/21, dalje u tekstu Zakon) kako na državnoj tako i na lokalnoj razini.

Punopravnim članstvom u Europskoj uniji Republika Hrvatska ima obvezu sudjelovanja u Europskom semestru stoga je odredbama Zakona, u sklopu proračunskog procesa, predviđena i izrada dokumenata koje su Europskoj komisiji obvezne dostaviti sve zemlje članice Europske unije.

Sukladno Zakonu, uobičajeni proračunski proces započinje već u travnju izradom Nacionalnog programa reformi i Programa konvergencije koji su akti Europskog semestra. Na temelju Programa konvergencije koji obuhvaća okvir i ciljeve ekonomske politike, makroekonomska i fiskalna kretanja te ključne strukturne reforme za srednjoročno razdoblje Ministarstvo financija izrađuje odluku o proračunskom okviru za trogodišnje razdoblje koju Vlada usvaja najkasnije do 30. lipnja tekuće godine. Odluka je podloga za izradu prijedloga državnog proračuna za trogodišnje razdoblje koji do 15. studenog treba biti upućen predstavničkom tijelu na usvajanje.

Temeljem usvojenih akata Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), Ministarstvo financija sastavlja Uputu za izradu državnog proračuna i Uputu za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: Uputa).

Ovogodišnji proračunski proces u pogledu vremenskog horizonta izrade prethodno spomenutih proračunskih dokumenata drugačiji je iz dva razloga:

### 1. Izbori za zastupnike u Hrvatski sabor

Na tijek proračunskog procesa utjecala je činjenica da su izbori za zastupnike u Hrvatski sabor provedeni 16. i 17. travnja 2024. Naime, sukladno članku 23. Zakona o proračunu iznimno u godini u kojoj se održavaju izbori za zastupnike u Sabor, rok donošenja odluke o proračunskom okviru može odstupiti od roka propisanog Zakonom (najkasnije 30. lipnja). U slučaju odstupanja od tog roka navedenu odluku Vlada je dužna usvojiti najkasnije osam dana prije utvrđivanja prijedloga državnog proračuna.

### 2. Novi okvir za ekonomsko upravljanje u Europskoj uniji koji je stupio na snagu 30. travnja 2024.

U ovogodišnjem proračunskom ciklusu na razini Europske unije je 30. travnja 2024. na snagu stupilo revidirano zakonodavstvo vezano uz ekonomsko upravljanje Europskom unijom te su, slijedom uputa Europske komisije, države članice obvezne u svom proračunskom planiranju te izvještavanju o istom, postupati prema novim pravilima. Nova obveza u okviru Europskog semestra je izrada nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana koji objedinjuje fiskalnu politiku, strukturne reforme i ulaganja. Nacionalni fiskalno-strukturni plan izrađuje se po prvi puta, i to za razdoblje 2025.-2028. godine. U navedenom planu svaka država članica treba predstaviti nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan u kojem se utvrđuju njezin smjer fiskalnih kretanja te prioritetne reforme i ulaganja za četverogodišnje razdoblje. Važno je za istaknuti kako nacionalni proračuni kao provedbeni dokumenti država članica trebaju biti usklađeni s nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planom za četverogodišnje razdoblje.

Ove Upute dostavljaju se svim županijama, gradovima i općinama kako bi, na temelju ovih Uputa i u skladu s odredbama Zakona o proračunu, **upravno tijelo za financije županije, grada i općine u suradnji s drugim upravnim tijelima izradilo upute za izradu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave** i dostavile ih svojim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima.

## **2. Temeljni makroekonomski pokazatelji za razdoblje 2025. - 2027.**

Vlada je na sjednici održanoj 31. listopada 2024. usvojila Odluku o proračunskom okviru za razdoblje 2025. - 2027. kojom je utvrđena visina rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka po razdjelima organizacijske klasifikacije te visina manjka, odnosno viška izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za razdoblje 2025. – 2027.

Kod utvrđivanja visine rashoda u ovoj Odluci uzete su u obzir odredbe revidiranog Okvira za ekonomsko upravljanje Europskom unijom koji je stupio na snagu 30. travnja 2024. godine kao i Tehnička informacija koju je Europska komisija dostavila Republici Hrvatskoj 21. lipnja 2024. Ona definira fiskalni cilj koji je potrebno ispuniti do 2028. godine te upućuje na fiskalnu prilagodbu u svrhu njegovog ostvarenja. Ovakvim postupanjem ojačava se fiskalna održivost te stvara temelj za uključiv i kvalitetan gospodarski rast.

U tom smislu, ova Odluka je sastavni dio procesa izrade Nacrta proračunskog plana Republike Hrvatske za 2025. godinu kao i Nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana za razdoblje 2025.-2028 koji definiraju makro-fiskalni okvir te s njim povezane reforme i investicije u kratkom te srednjem roku. Svi spomenuti dokumenti ujedno čine i osnovu za pripremu državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za razdoblje 2025. – 2027.

Iako će Ministarstvo financija sa službenim makroekonomskim projekcijama izaći 14. studenog 2024. očekuje se kako će realni rast BDP u 2025. godini iznositi 3,2 %, dok će stopa inflacije iznositi 2,8 %. U isto vrijeme očekuje se kako će stopa zaposlenosti u 2025. iznositi 3,1 %, dok će rast bruto plaća iznositi 8,2%.

### **3. Metodologija izrade proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika**

U ovogodišnjoj Uputi daje se poseban osvrt na paket podzakonskih propisa koje je Ministarstvo financija pripremlilo tijekom 2023. i 2024. godine vezanih za procese iz proračunskog ciklusa te njihov utjecaj na izradu proračuna odnosno financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

#### **3.1. Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine, br. 1/2024)**

Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna u primjeni je od proračunskog procesa za razdoblje 2025. – 2027. Odredbe Pravilnika odnose se na državni proračun, proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (upisani u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika). Pravilnikom se propisuje:

- način primjene modificiranog novčanog načela, odnosno modificiranog obračunskog načela u postupku planiranja i izvršavanja proračuna i financijskog plana,
- izgled i sadržaj, dostava i objava proračuna odnosno financijskog plana, rebalansa proračuna i financijskog plana te
- uvjeti i pravila preraspodjele sredstava proračuna.

U ovom Pravilniku je po prvi puta uređen način primjene modificiranog novčanog načela, odnosno modificiranog obračunskog načela u postupku planiranja i izvršavanja proračuna/financijskog plana propisan novim Zakonom o proračunu kako za planiranje i izvršavanje proračuna/financijskog plana na državnoj razini tako i na lokalnoj odnosno regionalnoj razini.

#### *Primjena modificiranog obračunskog načela*

U planiranju, izvršavanju i izvještavanju o izvršavanju financijskih planova i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave priznavanje i iskazivanje poslovnih događaja temelji se na primjeni modificiranog obračunskog načela. Navedeno znači da se prihodi planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni, a rashodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveze), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju.

Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna sadrži detaljne odredbe vezane uz primjenu modificiranog obračunskog načela u izradi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a najznačajnije navode se u nastavku:

1. prihodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni,
2. rashodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveze), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju,
3. dani predujmovi za nabavu robe, radova i usluga planiraju se kao rashod u planskom razdoblju u kojem se očekuje isporuka roba, radova i usluga, a iskazuju kao rashod u izvještajnom razdoblju u kojem su roba, radova i usluge isporučeni,
4. primici se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni,
5. izdaci se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihovo plaćanje, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su plaćeni,

6. za obračunska plaćanja planira se i iskazuje prihod, primitak i izdatak prema proračunskim klasifikacijama u planskom odnosno izvještajnom razdoblju u kojem se obračunsko plaćanje provodi,
7. prihodi vezani uz potraživanje za javna davanja i primici od povrata danih zajmova koji se naplaćuju prijebom u financijskoj i nefinancijskoj imovini planiraju se i iskazuju u razdoblju u kojem se provodi njihova naplata,
8. izdaci za stjecanje financijske imovine vezani uz prijebom potraživanja za prihode za javna davanja i primitke od povrata danih zajmova planiraju se i iskazuju u razdoblju u kojem se provodi prijebom,
9. za primljene i dane donacije nefinancijske imovine planira se i iskazuje prihod i rashod u trenutku njihovog primanja ili davanja.

Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna u člancima 10. - 13., sadrži detaljne odredbe vezane uz primjenu modificiranog obračunskog načela u izradi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskih planova.

#### *Sadržaj i izgled proračuna/financijskog plana*

Sadržaj i izgled proračuna i financijskog plana propisan je člancima 14. do 24. te člancima 28. do 40. Pravilnika, a tablični prikaz dan je u prilogima uz Pravilnik. Ovaj prikaz daje se i u prilogima ove Upute.

### **3.2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 158/23)**

U pogledu planiranja proračuna i financijskih planova **za 2025. i projekcija za 2026. i 2027. i nadalje**, u postupku definiranja ekonomske klasifikacije, koriste se računi iz novog Računskog plana te kod planiranja poslovnih događaja primjenjuju se odredbe novog Pravilnika. U nastavku se u tabličnom prikazu daje pregled promjena na razini skupine Računskog plana za potrebe procesa izrade proračuna i financijskih planova s razradom nekih od specifičnih promjena unutar samih skupina i podskupina koje će se odraziti na planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno financijskog plana. Detaljnija razrada promjena Računskog plana dana je u Prilogu ove Upute.



**Tablica 1. Pregled promjena na razini skupine Računskog plana za potrebe procesa izrade proračuna i financijskih planova za 2025. i nadalje**

STARI RAZRED/SKUPINA		NOVI RAZRED/SKUPINA		NAPOMENA
BROJČANA OZNAKA	NAZIV	BROJČANA OZNAKA	NAZIV	
32	Materijalni rashodi	32	Materijalni rashodi	Bez promjena naziva skupine/ <b>promjena obuhvata skupine (nova podskupina 325)</b>
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	Bez promjene naziva skupine/ <b>promjena obuhvata skupine (nova podskupina 365)</b>
38	Ostali rashodi	38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	<b>Promjena naziva skupine i promjena obuhvata skupine (nove podskupine 385 i 387, novi osnovni računi 38654 i 38655)</b>
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	Bez promjene naziva skupine/ <b>promjena obuhvata skupine (novi osnovni računi 42148 i 42411)</b>
51*	Izdaci za dane zajmove i depozite	51	Izdaci za dane zajmove i jamčevne pologe	<b>Promjena naziva skupine/promjena obuhvata skupine (brisan odjeljci 5181 i 5182)</b>
52	Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire	52	Izdaci za ulaganja u financijske instrumente - vrijednosne papire	<b>Promjena naziva skupine</b> bez promjene obuhvata skupine
53	Izdaci za dionice i udjele u glavnici	53	Izdaci za ulaganja u financijske instrumente - dionice i udjele u glavnici	<b>Promjena naziva skupine</b> bez promjene obuhvata skupine
55	Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire	55	Izdaci za otplatu glavnice za izdane financijske instrumente - vrijednosne papire	<b>Promjena naziva skupine</b> bez promjene obuhvata skupine
61	Prihodi od poreza	61	Prihodi od poreza	Bez promjene naziva skupine/ <b>promjena obuhvata skupine (brisan odjeljak 6148)</b>
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	Bez promjene naziva skupine/ <b>promjena obuhvata skupine (novi odjeljak 6353)</b>
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	Bez promjene naziva skupine/ <b>promjena obuhvata skupine (nova podskupina 654)</b>

<b>72</b>	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	<b>72</b>	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	Bez promjene naziva skupine/ <b>promjena obuhvata skupine (novi osnovni računi 72148 i 72412)</b>
<b>81*</b>	Primljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita	<b>81</b>	Primljeni povrati glavnica danih zajmova	<b>Promjena naziva skupine/promjena obuhvata skupine (brisani odjeljci 8181 i 8182)</b>
<b>82</b>	Primici od izdanih vrijednosnih papira	<b>82</b>	Primici od izdanih financijskih instrumenata - vrijednosnih papira	<b>Promjena naziva skupine</b> bez promjene obuhvata skupine
<b>83</b>	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	<b>83</b>	Primici od prodaje financijskih instrumenata - dionica i udjela u glavnici	<b>Promjena naziva skupine</b> bez promjene obuhvata skupine
<b>85</b>	Primici od prodaje vrijednosnih papira iz portfelja	<b>85</b>	Primici od prodaje financijskih instrumenata - vrijednosnih papira iz portfelja	<b>Promjena naziva skupine</b> bez promjene obuhvata skupine

U okviru skupina 51 i 81 brisani su sljedeći odjeljci s pripadajućim osnovnim računima:

- 5181 Izdaci za depozite u kreditnim i ostalim financijskim institucijama – tuzemni
- 5182 Izdaci za depozite u kreditnim i ostalim financijskim institucijama – inozemni
- 8181 Primici od povrata depozita od kreditnih i ostalih financijskih institucija – tuzemni
- 8182 Primici od povrata depozita od kreditnih i ostalih financijskih institucija – inozemni.

Neke od specifičnih promjena unutar samih skupina i podskupina koje će se odraziti na planiranje i izvršavanje proračuna i financijskih planova navode se u nastavku.

#### **a) rashodi za lijekove i potrošni medicinski materijal**

U Računskom planu novog Pravilnika radi veće transparentnosti i boljeg praćenja zaliha, obveza te rashoda za lijekove i potrošni medicinski materijal kod zdravstvenih ustanova otvorene su nove podskupine, odnosno odjeljak računa u Računskom planu kako slijedi:

- 065 Zalihe lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih ustanova
- 2325 Obveze za nabavu lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih ustanova
- 325 Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih ustanova

Tako od 1. siječnja 2025. zdravstvene ustanove nabavu lijekova i potrošnog medicinskog materijala evidentirat će povećanjem vrijednosti zaliha lijekova i potrošnog medicinskog materijala (računi nove podskupine 065) i povećanjem obveza na nabavu lijekova i potrošnog medicinskog materijala (računi novog odjeljka 2325). Utrošak lijekova i potrošnog medicinskog materijala, otpis lijekova ili donaciju zdravstvene ustanove evidentirat će smanjenjem vrijednosti zaliha i evidentiranjem rashoda lijekova i potrošnog medicinskog materijala (računi nove podskupine rashoda 325).

**Slijedom navedenog rashodi za nabavu lijekova za zdravstvene ustanove u proračunu za razdoblje 2025. – 2027. planirat će unutar skupine 32 Materijalni rashodi, nove podskupine rashoda 325 Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih ustanova.**

Drugi proračunski korisnici koji nabavljaju i koriste lijekove i potrošni medicinski materijal za svoje potrebe, a izvan su zdravstvenog sustava, planirat će rashode za lijekove i potrošni medicinski materijal unutar skupine 32, na odjeljcima unutar podskupine 322 Rashodi za materijal i energiju kao i do sada.

#### **b) prihodi od pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalno izravnjanje**

Unutar skupine 63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, dosadašnja podskupina 635 Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije promijenila je naziv i obuhvat **u 635 Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnjanja, budući je unutar ove podskupine otvoren novi odjeljak 6353 Pomoći fiskalnog izravnjanja.** Sredstva koja se iz državnog proračuna doznačavaju jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalno izravnjanje, **prilikom izrade proračuna za razdoblje 2025. - 2027. planiraju se unutar skupine 63, na odjeljcima podskupine 635 Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnjanja kako slijedi:**

- 6351 Tekuće pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije
- 6352 Kapitalne pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije
- **6353 Pomoći fiskalnog izravnjanja**

#### **c) depoziti kod kreditnih i ostalih financijskih institucija**

Temeljem odredbi novog Pravilnika, od 1. siječnja 2025. oročavanje depozita i povrat depozita ne evidentiraju se koristeći osnovne račune izdataka i primitaka u razredima 5 i 8 već isključivo

preko bilančnih konta u razredu 1 odnosno novootvorenih odjeljaka s pripadajućim osnovnim računima:

- 1122 Depoziti kod kreditnih i ostalih financijskih institucija - tuzemni
- 1123 Depoziti kod kreditnih i ostalih financijskih institucija - inozemni.

**Slijedom navedenog prilikom izrade financijskih planova za 2025. i projekcija za 2026. i 2027. depoziti se više neće iskazivati unutar razreda 5 i 8 kao što je to bilo u prethodnom razdoblju.**

#### **d) kontinuirani rashodi**

Člankom 233. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu ukinuta je podskupina računa 193 *Kontinuirani rashodi budućih razdoblja*. Kontinuirani rashodi budućih razdoblja slijedom navedenog prenose se na odgovarajuće račune razreda 3 *Rashodi poslovanja* s danom 1. siječnja 2025.

Ukidanjem navedene podskupine ujednačit će se postupanje kod svih obveznika proračunskog računovodstva u računovodstvenom evidentiranju te planiranju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u pogledu dosljedne primjene obračunskog načela u priznavanju, evidentiranju i planiranju rashoda poslovanja.

Do sada važećim Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14., 115/15., 87/16., 3/18., 126/19. i 108/20.) člankom 39. stavcima 2. i 3. utvrđeno je: *Rashodi koji nastaju kontinuirani i obračunavaju se za kalendarska razdoblja tijekom proračunske godine (u pravilu mjesečno) kao što su rashodi za zaposlene, komunalne usluge, opskrba energijom, telekomunikacijske usluge, najamnine i zakupnine, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade i slično, uključuju se u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju. Rashodi koji se ne uključuju u tekuće izvještajno razdoblje iskazuju se kao aktivna vremenska razgraničenja – kontinuirani rashodi budućih razdoblja.*

Značajan broj proračunskih korisnika kontinuirane rashode za 12. mjesec godine T (tekuće godine) u računovodstvu i u financijskim izvještajima iskazivao je korištenjem podskupine 193 *Kontinuirani rashodi budućih razdoblja* i nije uključivao u proračun, odnosno financijski plan za godinu T. Posljedica navedenog pristupa bila je da dio rashoda poslovanja u proračunskom računovodstvu te u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskom planu proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice nije bio iskazan po obračunskom načelu.

Primjerice, proračunski korisnici koji su obračunate kontinuirane rashode za 12. mjesec godine T evidentirali u računovodstvu u okviru podskupine 193 *Kontinuirani rashodi budućih razdoblja*, iskazali su ih kao rashod tek u 1. mjesecu godine T+1 i na taj način nastao je raskorak između obračunskog razdoblja i izvještajnog razdoblja. Navedeno znači da su rashodi za godinu T+1 uključivali rashode (12.T + 1.T +1 + 2.T+1, ..... + 11.T+1). U skladu s odredbama novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunski korisnici koji su u 2024. rashode za 12. mjesec evidentirali preko podskupine 193, u 2025. knjižit će jedan rashod više i to za 12. mjesec 2025. tako će rashodi u 2025. uključivati (12.2024. + 1.2025. + 2.2025., ..... + 11.2025. + 12.2025.). Od 2026. godine nadalje bit će osigurana primjena punog obračunskog načela.

Direktiva Vijeća 2011/85/EU propisuje državama članicama obvezu uspostave javnih računovodstvenih sustava koji sveobuhvatno i dosljedno pokrivaju sve podsektore opće države (središnju državu, lokalnu državu i fondove socijalne sigurnosti) i sadrže informacije za generiranje podataka na obračunskoj računovodstvenoj osnovi radi pripreme podataka temeljem standarda Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa (u daljnjem tekstu: ESA).

Za potrebe generiranja podataka na obračunskoj osnovi u skladu s ESA-om, nužno je ujednačeno postupanje na razini svih subjekata opće države kod priznavanja rashoda.

U slučaju kontinuiranih rashoda takvu ujednačenost nije bilo moguće postići jer je dio subjekata koristio podskupinu 193 na kraju izvještajnog razdoblja, a dio nije. U cilju jednoobraznog postupanja i dosljedne primjene obračunskog načela u priznavanju rashoda, podskupina 193 se ukida.

Zakonom o proračunu definirano je modificirano novčano načelo odnosno modificirano obračunsko načelo u postupku planiranja i izvršavanja proračuna i financijskog plana.

Slijedom navedenog, Pravilnikom o planiranju u sustavu proračuna propisano je da se planiranje i izvršavanje proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave** temelji na **modificiranom obračunskom načelu**, koje u osnovi znači:

- rashodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveze), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju,
- prihodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni.

**Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su koristili podskupinu 193 Kontinuirani rashodi budućih razdoblja za iskazivanje rashoda 12. mjeseca, zbog ukidanja ove podskupine od 1. siječnja 2025., prilikom planiranja navedenih rashoda za 2025. godinu planirat će i rashode za 12. mjesec 2025. Slijedom toga, u prijelaznoj 2025. u tim će proračunima i financijskim planovima biti planirano trinaest rashoda (rashodi za 12.2024. i za 1.2025. - 12.2025.).** Sukladno Zakonu o proračunu, ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno financijski plan uravnotežuje se prenesenim viškom ili prenesenim manjkom.

S obzirom na prikazanu metodologiju priznavanja prihoda, rashoda i evidentiranja aktivnih vremenskih razgraničenja u okviru podskupine 193 kod JLP(R)S i njihovih proračunskih i izvanproračunskih korisnika, jasno je kako će subjekti i državne i lokalne razine u financijskim izvještajima za 2025. godinu iskazivati metodološki manjak s obzirom da će kod kontinuiranih rashoda, na prijelazima iz jednog u drugo izvještajno razdoblje, postojati raskorak u trenucima priznavanja rashoda i prihoda.

**Dodatno, napominjemo kako je novim Pravilnikom proširena obračunska osnova i u dijelu potraživanja i obračunatih prihoda na način da su dodani računi potraživanja i obračunatih prihoda na kojima subjekti koji očekuju primiti pomoć od drugog subjekta**

**unutar općeg proračuna evidentiraju potraživanje i obračunati prihod, a koje nije sadržavao stari Računski plan.**

### **3.3 Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine, br. 44/2024)**

Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije uređuje način planiranja i izvršavanja, povrat sredstava te evidentiranje i izvještavanje o sredstvima Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Pravilnik uređuje tko i što planira, odnosno izvršava u smislu vrste rashoda i izdataka, prihoda i primitaka ovisno o tome koju ulogu ima u institucionalnom okviru za upravljanje EU sredstvima te ovisno o tome kojoj razini opće države pripada (središnja razina – državni proračun i izvanproračunski korisnici državne razine ili lokalna razina – proračuni JLP(R)S i izvanproračunski korisnici lokalne razine). Uređuju se i načela po kojima se priznaju i iskazuju prihodi i primici, rashodi i izdaci vezani uz korištenje EU sredstava u planiranju i izvršavanju državnog proračuna i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna, te proračuna JLP(R)S i financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika JLP(R)S.

**Važno je za napomenuti kako se će se odredbe Pravilnika primjenjivat za planiranje i izvršavanje, povrate sredstava te evidentiranje i izvještavanje o EU sredstvima za novo programsko razdoblje 2021.-2027. počevši od proračunskog ciklusa za razdoblje 2025. - 2027.**

EU sredstava planiraju i izvršavaju:

- Ministarstvo financija,
- proračunski korisnici državnog proračuna koji su programska tijela nadležna za ugovaranje i isplatu sredstava,
- proračunski i izvanproračunski korisnici koji su korisnici projekta.

JLP(R)S i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici mogu se javiti u ulozi korisnika projekta i/ili nositelja projekta. Korisnik projekta odgovoran je za provedbu projektnih aktivnosti, a nositelj projekta je jedan od korisnika projekta u projektu koji se provodi u partnerstvu više korisnika od kojih je jedan određen da bude nositelj projekta na čiji se račun uplaćuju sredstava i koji zatim sredstava prenosi na račune drugih korisnika u projektu.

Pravilnik razlikuje situacije kada se JLP(R)S te proračunskim i izvanproračunskim korisnicima JLP(R)S uplaćuju EU sredstva:

- iz državnog proračuna s pozicija financijskog plana programskog tijela za ugovaranje i isplatu s kojima imaju sklopljen Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i/ili Odluku o dodjeli bespovratnih sredstava
- izravno iz EU proračuna u slučaju kada su korisnici projekata iz izravno upravljanog programa

U nastavku se daje tablični prikaz planiranja i izvršavanja EU sredstava u proračunu JLP(R)S i financijskim planovima proračunskih i izvanproračunskih korisnika JLP(R)S

**Tablica 2. Planiranje i izvršavanje EU sredstava u proračunu JLP(R)S i financijskim planovima proračunskih i izvanproračunskih korisnika JLP(R)S**

<b>TIJELO</b>	<b>RASHODI I PRIHODI KOJI SE PLANIRAJU I IZVRŠAVAJU</b>
JLP(R)S  KAO KORISNIK PROJEKTA	<b>3 i 4</b> - rashodi za provedbu projektnih aktivnosti po prirodnim vrstama za projektne aktivnosti koje izravno provodi
	<b>3681 i 3682</b> - rashodi za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u slučaju kada je nositelj projekta i dio EU sredstva doznachava partneru u projektu koji je subjekt unutar općeg proračuna, a nije proračunski korisnik iz nadležnosti JLP(R)S
	<b>3693 ili 3694</b> - rashodi za tekuće ili kapitalne prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u slučaju kada je nositelj projekta i dio EU sredstava doznachava partneru u projektu koji je proračunski korisnik iz nadležnosti JLP(R)S
	<b>3813, 3823, 3864</b> - rashodi za tekuće i kapitalne donacije iz EU sredstava i rashodi za kapitalne pomoći iz EU sredstava u slučaju kada je nositelj projekta i dio EU sredstava doznachava partneru u projektu koji je subjekti izvan općeg proračuna
	<b>638</b> - prihodi od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, ako EU sredstva u proračun JLP(R)S uplaćuje programsko tijelo nadležno za ugovaranje i isplatu sredstava i/ili nositelj projekta koji je subjekt unutar općeg proračuna, a nije proračunski korisnik iz nadležnosti JLP (R)S
	<b>6393 ili 6394</b> - prihodi od tekućih ili kapitalnih prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava ako EU sredstva u proračun JLP(R)S uplaćuje nositelj projekta koji je proračunski korisnik iz nadležnost JLP (R)S
	<b>632</b> - prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU ako se sredstava u proračun JLP(R)S uplaćuju izravno iz proračuna EU
PRORAČUNSK I KORISNIK JLP(R)S  KAO KORISNIK PROJEKTA	<b>3 i 4</b> - rashodi za provedbu projektnih aktivnosti po prirodnim vrstama za projektne aktivnosti koje izravno provodi
	<b>3681 i 3682</b> - rashodi za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u slučaju kada je nositelj projekta i dio EU sredstva doznachava partneru u projektu koji je subjekt unutar općeg proračuna, a nije nadležna JLP (R)S
	<b>3813, 3823, 3864</b> - rashodi za tekuće i kapitalne donacije iz EU sredstava i rashodi za kapitalne pomoći iz EU sredstava unutar odjeljka 3864 u slučaju kada je nositelj projekta i dio EU sredstava planira doznachati partnerima u projektu koji su subjekti izvan općeg proračuna
	<b>638</b> - prihodi od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, ako EU sredstva proračunskom korisniku uplaćuje programsko tijelo nadležno za ugovaranje i isplatu sredstava i/ili nositelj projekta koji je subjekt unutar općeg proračuna, a nije nadležna JLP (R)S
	<b>6393 ili 6394</b> - prihodi od tekućih ili kapitalnih prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava ako EU sredstva proračunskom korisniku doznachava nadležna JLP(R)S
	<b>632</b> - prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU ako se sredstava u proračun JLP(R)S uplaćuju izravno iz proračuna EU
IZVANPROR. KORISNIK  KAO KORISNIK PROJEKTA	<b>3 i 4</b> - rashodi za provedbu projektnih aktivnosti po prirodnim vrstama za projektne aktivnosti koje izravno provodi
	<b>3681 i 3682</b> - rashodi za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava ako je nositelj projekta i dio EU sredstva doznachava partneru u projektu koji je subjekt unutar općeg proračuna
	<b>638</b> - prihodi od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, ako EU sredstva na račun izvanproračunskog korisnika uplaćuje programsko tijelo nadležno za ugovaranje i isplatu sredstava i/ili nositelj projekta koji je subjekt unutar općeg proračuna,
	<b>632</b> - prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU ako se sredstva na račun izvanproračunskog korisnika uplaćuju izravno iz proračuna EU



## **JLP(R)S i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici u planiranju i izvršavanju EU sredstava obvezni su primjenjivati modificiranom obračunsko načelo, koje znači:**

1. Prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU unutar podskupine 632 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni.
2. Iznimno, od točke 1., prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU unutar podskupine 632 mogu se planirati u razdoblju u kojem se planira plaćanje rashoda na teret sredstava predujma uplaćenog od strane Europske komisije, a iskazuju u razdoblju u kojem su plaćeni rashodi i u visini plaćenih rashoda iz sredstava predujama.
3. Prihodi od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava unutar podskupine 638 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni.
4. Prihodi od prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna unutar odjeljka 6393 i 6394 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni.
5. Dani predujmovi za EU projekte korisnicima projekta planiraju se kao rashod prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje zahtjev za nadoknadom sredstava temeljem isporučenih roba, radova i usluga, a iskazuju kao rashod u izvještajnom razdoblju u kojem je zaprimljen zahtjev za nadoknadom sredstava od korisnika projekta za isporučenu robu, radove i usluge.
6. Rashodi za provedbu projektnih aktivnosti unutar razreda 3 i 4 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveza), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju.
7. Iznimno od točke 6. rashodi za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava unutar odjeljka 3681, 3682, 3693 i 3694 planiraju se prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihovo plaćanje, a iskazuju kao rashod u izvještajnom razdoblju u kojem su plaćeni.
8. Za obračunska plaćanja planira se i iskazuje prihod, odnosno primitak i rashod, odnosno izdatak u planskom razdoblju u kojem se obračunsko plaćanje provodi.

### **4. Upute upravnih tijela za financije**

Sukladno članku 26. stavku 2. novog Zakona o proračunu, a na temelju ovih Uputa Ministarstva financija, upravno tijelo za financije u suradnji s drugim upravnim tijelima izrađuje uputu za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Upute upravnog tijela za financije, izrađene u suradnji s drugim upravnim tijelima obvezno sadrže:

- temeljne makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- opis planiranih politika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sljedeće tri godine
- visinu rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te namjenskih primitaka po razdjelima organizacijske klasifikacije, za iduću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, raspoređenu na:



- a) visinu rashoda potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz važećih propisa i
- b) visinu rashoda potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti
- visinu manjka odnosno viška prihoda nad rashodima po izvanproračunskom korisniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za iduću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine i
- način izrade i **rok za dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

## 5. Izrada proračuna i financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave – specifičnosti

### 5.1. Planiranje protestiranih jamstava

Jamstvo je instrument osiguranja kojim davatelj jamstva jamči za ispunjenje obveza za koje se daje jamstvo. Prema ugovorima o izdavanju jamstava koji se sklapaju s tražiteljima jamstava, ukoliko dođe do plaćanja po jamstvu iz sredstava proračuna, tako isplaćeni iznos smatra se dospjelim potraživanjem, a tražitelj jamstva je obavezan odmah nakon izvršenog plaćanja vratiti sredstva u proračun, uvećano za zakonsku zateznu kamatu i pripadajuće troškove.

Sukladno odredbama Zakona o proračunu jedinica područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo za dugoročno zaduživanje jedinici lokalne samouprave na svojem području uz prethodno dobivenu suglasnost ministra financija. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo za dugoročno zaduživanje proračunskom i izvanproračunskom korisniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnoj osobi u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanovi čiji je osnivač, uz prethodno dobivenu suglasnost ministra financija, za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove. Pod pojmom „obveza“ podrazumijevaju se obveze nastale dugoročnim zaduživanjem temeljem Zakona o proračunu.

Od 2021. godine plaćanja na temelju protestiranih jamstava klasificiraju se kao rashod, a ne kao izdatak, a sukladno tome, povrati po plaćenim protestiranim jamstvima klasificiraju se kao prihod.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su davatelji jamstava dužne su procijeniti rizike koji mogu nastati u slučaju da korisnici zajmova, za koje će biti izdana jamstva, neće biti u mogućnosti izvršavati svoje obveze, te na temelju toga, a radi osiguranja plaćanja potencijalnih obveza koje mogu nastati temeljem izdanih jamstava, planirati sredstva u okviru proračuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračunu za razdoblje od 2025. - 2027. očekivana plaćanja po protestiranim jamstvima, ovisno o krajnjem korisniku jamstva, trebaju planirati na računima razreda *3 Rashodi poslovanja* u okviru skupina:

- **36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna** (planira županija ako je primatelj grad, općina ili izvanproračunski korisnik, odnosno planira županija, grad, općina ako je primatelj proračunski korisnik),
- **38 Ostali rashodi** (planira županija, grad, općina, ako je primatelj ustanova, neprofitna organizacija čiji je osnivač, primjerice: lučka uprava; odnosno planira županija, grad, općina, ako je primatelj pravna osoba u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)

Slijedom navedenog, očekivane povrate po plaćenim protestiranim jamstvima potrebno je planirati na odgovarajućim računima razreda *6 Prihodi poslovanja*, u okviru skupina:

- **63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna**
- **66 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima.**

U *Tablici 3.* daje se prikaz skupina na kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao **davatelj jamstva** treba iskazati planirana sredstva te odjeljaka na kojima će iskazati izvršenje za očekivana plaćanja te očekivane povrate po protestiranim jamstvima:

**Tablica 3. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao davatelj jamstva**

DAVATELJ PRIMATELJ PLAN			IZVRŠENJE		
županija	grad, općina	36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	3635	Pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	proračunski korisnik	36		3663	Pomoći proračunskim korisnicima po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	neprofitna organizacija	38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	3824	Donacije neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	trgovačko društvo	38		3865	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima u tuzemstvu i inozemstvu
županija	grad, općina	63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	6372	Povrat pomoći danih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	neprofitna organizacija	66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	6633	Povrat donacija danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	trgovačko društvo	66		6634	Povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao primatelj jamstva, očekuje da tijekom proračunske godine neće na vrijeme platiti obvezu po kreditu za koji je Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) samouprave dala jamstvo, u proračunu za 2025. i projekcijama za 2026. i 2027. treba iskazati planirani prihod u okviru skupine *63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna*, dok planirane povrate tih sredstava treba iskazati u okviru skupine *36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna*.

U *Tablici 4.* daje se prikaz skupina na kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao **primatelj jamstva** treba iskazati planirana sredstva te odjeljaka na kojima će iskazati izvršenje za očekivana plaćanja te očekivane povrate po protestiranim jamstvima:

**Tablica 4. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao primatelj jamstva**

DAVATELJ	PRIMATELJ	PLAN	IZVRŠENJE		
Republika Hrvatska, županija	županija, grad, općina	63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	6371	Pomoći primljene unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
Republika Hrvatska, županija	županija, grad, općina	36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	3636	Povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima

## 5.2. Planiranje rashoda za cjepiva – kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) i županijskih zavoda za javno zdravstvo (ŽZJZ)

### HZZO

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), a vezano za provedbu Sporazuma o osiguranju financijskih sredstava za nabavu, pohranu i distribuciju cjepiva u svojem financijskom planu za razdoblje 2025.-2027. planira rashode za cjepiva koja temeljem ugovora o preuzimanju duga sklopljenim s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo planira plaćati za navedeno proračunsko razdoblje na rashodima skupine 37 Naknade građanima i kućanstvima (osnovni račun 37143 Farmaceutski proizvodi).

### HZJZ

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) u svojem financijskom planu za razdoblje 2025.-2027., a vezano za rashode za nabavu cjepiva koje temeljem ugovora o preuzimanju duga sklopljenim s HZZO, plaća HZZO planira kako slijedi:

- na skupini 32 Materijali rashodi (osnovni račun 32511 Rashodi po osnovi utroška lijekova) planira rashode za nabavu cjepiva koja koristi za vlastite potrebe, odnosno za potrebe HZJZ
- na skupini 36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (osnovni račun 36611 Tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna) planira rashode za nabavu cjepiva koja će distribuirati županijskim zavodima za javno zdravstvo (ŽZJZ).

### ŽZJZ

Županijski zavodi za javno zdravstvo (ŽZJZ) u svojem financijskom planu za razdoblje 2025.-2027., a vezano za zaprimanje cjepiva od HZJZ i daljnje distribucije cjepiva krajnjim provoditeljima cijepjenja, planiraju:

- na skupini 63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (osnovni račun 63612 Tekuće pomoći iz državnog proračuna proračunskim korisnicima proračuna JLPRS) prihode u planiranoj vrijednosti zaprimljenih cjepiva od strane HZJZ
- na skupini 32 Materijali rashodi (osnovni račun 32511 Rashodi po osnovi utroška lijekova) planira rashode u visini vrijednosti cjepiva koja planira distribuirati krajnjim provoditeljima.

### **5.3. Planiranje povrata duga s osnova beskamratnog zajma dodijeljenog jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz državnog proračuna**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima je tijekom 2020. godine isplaćen beskamratni zajam na temelju odgode odnosno obročne otplate plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak odnosno oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak temeljem Naputka o načinu isplate beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, br. 73/20) preostali iznos duga s osnove beskamratnog zajma mogu vratiti **najkasnije do kraja 2027. godine tako da ukupan povrat zajma u 2025. godini iznosi najmanje trećinu duga na dan 31. prosinca 2024.**

**Jedinice povrat preostalog duga prema državnom proračunu po navedenoj osnovi planiraju u 2025., 2026. i 2027. godini, u okviru izdataka tako da ukupan povrat zajma u 2025. godini iznosi najmanje trećinu duga na dan 31. prosinca 2024.**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave s **potresom pogođenih područja** koje su tijekom 2021. godine temeljem Naputka o dopuni *Naputka o načinu isplate beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje* (Narodne novine, br. 5/21) dostavile zahtjev za odgodom preostalog dijela beskamratnog zajma preostali iznos duga s osnove odgođenog, odnosno obročnog plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, povrata poreza na dohodak temeljem utvrđenog godišnjeg obračuna za 2019. godinu te oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak mogu vratiti **najkasnije do kraja 2027. godine.**

**Jedinice na potresom pogođenim područjima koje su dostavile zahtjev za odgodom povrata beskamratnog zajma, povrat preostalog duga prema državnom proračunu planiraju u 2025., 2026. i 2027. godini, u okviru izdataka.**

Sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske i to *Odluci o dodjeli beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogođene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za sanaciju šteta od potresa* (Narodne novine, br. 101/21) te *Odluci o dodjeli beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogođene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za sanaciju šteta od potresa* (Narodne novine, br. 12/22, 46/22, 55/22 i 85/22) isplaćen je beskamratni zajam jedinicama s potresom pogođenih područja za podmirivanje troškova vezanih uz sanaciju posljedica potresa na navedenim područjima. Sredstva beskamratnog zajma dodijeljena na temelju spomenutih Odluka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **mogu vratiti najkasnije do 2029. godine.**

**Jedinice korisnice beskamratnog zajma s osnove sanacije posljedica potresa dužne su u 2025., 2026. i 2027. godini u okviru izdataka, planirati povrat duga prema državnom proračunu, prema dinamici i u iznosu koji sami odrede.**

Temeljem Naputka o isplati sredstava beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed pada prihoda (Narodne novine, br. 130/20) jedinicama je u prosincu 2020. godine, a na njihov zahtjev, isplaćen beskamratni zajam ako su u razdoblju od 1.

siječnja do 30. rujna 2020. imale pad prihoda, propisanih spomenutom Naputkom, u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Nadalje, temeljem *Odluke o dodjeli beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed pada prihoda* (Narodne novine, br. 136/21) jedinica je u prosincu 2021. godine, a na njihov zahtjev, isplaćen beskamatni zajam ako su u razdoblju od 1. siječnja do 30. rujna 2021. imale pad prihoda, propisanih spomenutom Odlukom, u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Sredstva zajma isplaćena jedinicama u skladu s odredbama Naputka i Odluke iste su dužne vratiti na jedinstveni račun državnog proračuna najkasnije **do kraja 2027. godine tako da ukupan povrat zajma u 2025. godini iznosi najmanje trećinu duga na dan 31. prosinca 2024.**

**Jedinice korisnice beskamatnog zajma s osnove sanacije pada prihoda iz 2020. i 2021. dužne su u 2025., 2026. i 2027. godini u okviru izdataka, planirati povrat duga prema državnom proračunu, tako da ukupan povrat zajma u 2025. godini iznosi najmanje trećinu duga na dan 31. prosinca 2024.**

U proračunskom razdoblju od 2025. do 2027. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su u razdoblju od 2020. - 2022. zatražile i dobile iz državnog proračuna beskamatni zajam, sukladno spomenutim Naputcima i Odlukama, **sredstva za povrat zajmova planiraju u skladu s propisanim rokovima za povrat zajmova, a planirana sredstva za povrat iskazuju na skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova.**

Iznos beskamatnog zajma isplaćen jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave po svakoj od navedenih osnova ulazi u ukupnu godišnju obvezu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 121. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 144/21) u visini prosječnog godišnjeg anuiteta beskamatnog zajma.

#### **5.4. Planiranje i evidentiranje sredstava namirenja korištenih za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjem obračunu za 2023. godinu**

Sukladno *Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2024. godini* (Narodne novine, br. 15/24, 33/24, 80/24 i 119/24), glavi VIII. ZAJEDNIČKE ODREDBE, točki 9. Povrat i preknjiženje javnih prihoda, podtočki 9.5.3. Financijska agencija izvršava naloge za povrat, ispravak prijenosom odnosno preknjiženje sa računa za uplatu i raspored prihoda od poreza na dohodak, a ako na računu za uplatu i raspored prihoda nema dovoljno sredstava za izvršenje povrata, nedostajuća sredstva namiruju se na teret jedinstvenog računa državnog proračuna. Sredstva korištena za izvršenje naloga za povrat, ispravak prijenosom ili preknjiženje na računu za uplatu i raspored zajedničkog prihoda, namirena na teret jedinstvenog računa državnog proračuna **vraćaju se na jedinstveni račun državnog proračuna iz prvoga priljeva sredstava** na račun za uplatu i raspored zajedničkog prihoda. Ako u roku od 90 dana nema dovoljno priljeva na računu za uplatu i raspored zajedničkog prihoda, Financijska agencija za nedostajuća sredstva ispostavlja naloge za povrat na teret računa proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i dostavlja kreditnoj instituciji na izvršenje.

**Obveza za povrat** namirenja na teret jedinstvenog računa državnog proračuna za povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2023. godinu **je kratkoročna.**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje na dan 31. prosinca 2024. imaju dug po osnovi namirenja iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2023. godinu, u izvještaju o izvršenju proračuna za 2024. godinu, **za iznos duga iskazuju**

**primitak na odjeljku 8471 Primljeni zajmovi od državnog proračuna. Također, u financijskom planu za 2025. godinu planiraju povrat duga u okviru izdataka, na skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova.**

Ministarstvo financija objavljuje dva puta mjesečno na mrežnoj stranici Ministarstva financija na poveznici <https://mfin.gov.hr/beskatamni-zajmovi-jedinicama-lokalne-i-podrucne-regionalne-samouprave-i-namirenje-nedostajucih-sredstava-jedinicama-lokalne-i-podrucne-regionalne-samouprave-za-povrat-poreza-na-dohodak-u-razdoblju/3219> stanje duga po pojedinoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave i osnovi isplate sredstava beskatamnog zajma i namirenja.

### **5.5. Rokovi za predlaganje i donošenje financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave**

Rokovi za predlaganje i donošenje financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dani su u *Tablicama 5. i 6.*

**Tablica 5. Predlaganje i donošenje financijskog plana proračunskih korisnika**

<b>TKO?</b>	<b>KOME?</b>	<b>PREPORUČENI ROK</b>	<b>NAPOMENA</b>
Čelnik proračunskog korisnika JLP(R)S	Upravljačkom tijelu	Do roka koji je određen u uputama upravnog tijela nadležnog za financije.	Prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu, <b>čelnik proračunskog korisnika obvezan je prijedlog financijskog plana uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje</b> , ako je primjenjivo, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog korisnika.
Proračunski korisnik JLP(R)S (škole, vrtići, knjižnice...)	Nadležnom upravnom tijelu u JLP(R)S		
Nadležna upravna tijela u JLP(R)S	Upravnom tijelu nadležnom za financije	Do roka koji je određen u uputama upravnog tijela nadležnog za financije.	Nadležna upravna tijela u JLP(R)S dostavljaju prijedlog svog financijskog plana i prijedloge financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti. <b>Prije dostave</b> financijskih planova, nadležna upravna tijela u JLP(R)S dužna su <b>provjeriti točnost i istinitost podataka</b> navedenih u financijskim planovima.
Upravno tijelo nadležno za financije	Izvršnom tijelu JLP(R)S	Do roka koji je određen u uputama upravnog tijela nadležnog za financije.	Upravno tijelo nadležno za financije izrađuje nacrt proračuna te ga dostavlja načelniku, gradonačelniku, županu.
Izvršno tijelo JLP(R)S	Predstavničkom tijelu JLP(R)S	15. studenoga 2024.	Načelnik, gradonačelnik, župan utvrđuje prijedlog proračuna i podnosi ga predstavničkom tijelu na donošenje.
Predstavničko tijelo JLP(R)S		Do kraja tekuće 2024.	Predstavničko tijelo donosi proračun za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu do kraja tekuće 2024. godine, u roku koji omogućuje primjenu proračuna od 1. siječnja 2025.

**U slučaju da postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika** sadržanom u proračunu, kojeg je donijelo predstavničko tijelo, u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, **tada je upravno tijelo nadležno za financije dužno obavijestiti upravno tijelo koje je nadležno za proračunskog korisnika, a nadležno upravno tijelo je dužno obavijestiti proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti o promjenama financijskog plana koji je sadržan u proračunu u odnosu na usvojeni prijedlog financijskog plana.** Ako dođe do navedene situacije, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu kojeg je donijelo predstavničko tijelo.

**Tablica 6. Predlaganje i donošenje financijskog plana izvanproračunskih korisnika**

<b>TKO?</b>	<b>KOME?</b>	<b>PREPORUČENI ROK</b>	<b>NAPOMENA</b>
Čelnik izvanproračunskog korisnika JLP(R)S	Upravljačkom tijelu	Do roka koji je određen u uputama upravnog tijela nadležnog za financije.	Prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu, <b>čelnik izvanproračunskog korisnika obvezan je prijedlog financijskog plana uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje</b> u skladu s aktima kojima je uređen rad izvanproračunskog korisnika.
Izvanproračunski korisnik JLP(R)S (županijske uprave za ceste...)	Nadležnom upravnom tijelu u JLP(R)S		
Nadležna upravna tijela u JLP(R)S	Upravnom tijelu nadležnom za financije	Do roka koji je određen u uputama upravnog tijela nadležnog za financije.	Nadležna upravna tijela u JLP(R)S dostavljaju prijedlog svog financijskog plana i prijedloge financijskih planova izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti. <b>Prije dostave</b> financijskih planova, nadležna upravna tijela u JLP(R)S dužna su <b>provjeriti točnost i istinitost podataka</b> navedenih u financijskim planovima.
Upravno tijelo nadležno za financije	Izvršnom tijelu JLP(R)S	Do roka koji je određen u uputama upravnog tijela nadležnog za financije.	Upravno tijelo nadležno za financije prijedlog financijskog plana izvanproračunskog korisnika dostavlja načelniku, gradonačelniku, županu.
Izvršno tijelo JLP(R)S	Predstavničkom tijelu JLP(R)S	15. studenoga 2024.	Načelnik, gradonačelnik, župan prijedlog financijskog plana izvanproračunskog korisnika podnosi na suglasnost predstavničkom tijelu istodobno s prijedlogom proračuna JLP(R)S.
Predstavničko tijelo JLP(R)S		Do kraja tekuće 2024.	Predstavničko tijelo JLP(R)S daje suglasnost na prijedlog financijskog plana svoga izvanproračunskog korisnika zajedno s donošenjem proračuna JLP(R)S.

**U slučaju da postoje razlike u financijskom planu izvanproračunskog korisnika** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, tada je upravno tijelo nadležno za financije dužno obavijestiti upravno tijelo koje je nadležno za izvanproračunskog korisnika, a nadležno upravno tijelo je **dužno obavijestiti izvanproračunskog korisnika iz svoje nadležnosti o promjenama u odnosu na usvojeni prijedlog financijskog plana.** Ako dođe do navedene situacije, upravljačko tijelo usvaja financijski plan na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost.



## 5.6. Izmjene i dopune proračuna

Izmjenama i dopunama proračuna **mijenja se isključivo plan za tekuću proračunsku godinu**. Na postupak donošenja izmjena i dopuna proračuna na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o proračunu za postupak donošenja proračuna. Izmjene i dopune proračuna sastoje se od plana za tekuću proračunsku godinu i sadrže opći i posebni dio te obrazloženje izmjena i dopuna proračuna. Izmjenama i dopunama proračuna **ne mogu se** umanjiti rashodi i izdaci ispod razine izvršenja i preuzetih obveza po investicijskim projektima te preuzetih obveza iz ugovora koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama. Ostvareni namjenski prihodi i primici i ostvareni vlastiti prihodi te rashodi i izdaci izvršeni iznad iznosa utvrđenih u proračunu, izmjenama i dopunama proračuna **moraju se planirati minimalno na razini ostvarenih prihoda i primitaka, odnosno izvršenih rashoda i izdataka**. Uz svake izmjene i dopune proračuna obvezno je izraditi obrazloženja izmjena i dopuna proračuna (općeg i posebnog dijela).

## 5.7. Izmjene i dopune financijskog plana

Sukladno odredbama Zakona o proračunu izmjenama i dopunama financijskog plana **mijenja se isključivo usvojeni plan za tekuću proračunsku godinu**. Na postupak donošenja izmjena i dopuna financijskog plana na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o proračunu za postupak donošenja financijskog plana. Izmjenama i dopunama financijskog plana **ne mogu se** umanjiti rashodi i izdaci ispod razine izvršenja i preuzetih obveza po investicijskim projektima te preuzetih obveza iz ugovora koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama. Ostvareni namjenski prihodi i primici i ostvareni vlastiti prihodi te rashodi i izdaci izvršeni iznad iznosa utvrđenih u financijskom planu, izmjenama i dopunama financijskog plana **moraju se planirati minimalno na razini ostvarenih prihoda i primitaka, odnosno izvršenih rashoda i izdataka**. Uz svake izmjene i dopune financijskog plana obvezno je izraditi obrazloženja izmjena i dopuna financijskog plana (općeg i posebnog dijela).

Zbog učestalih upita podsjećamo da je izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moguće izraditi na sljedeće načine:

- Kada je riječ o promjenama u financijskom planu proračunskih korisnika koje su vezane uz financiranje iz izvora općih prihoda i primitaka, odnosno iz nadležnog lokalnog proračuna, **izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika nisu moguće bez suglasnosti** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno preraspodjela ili izmjena i dopuna proračuna u čijoj je proračunski korisnik nadležnosti.
- **Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika** vezane uz „fleksibilne“ izvore (vlastite i namjenske prihode i primitke) **moguće je urediti na različite načine uz suglasnost jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Preporuka je da jedinice odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razrade proceduru za donošenje izmjena i dopuna financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, a svi proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su uskladiti svoj financijski plan s izmijenjenim i dopunjenim nadležnim proračunom.

## 6. Transparentnost proračuna

Zakonom o proračunu propisana je obveza objave dokumenata i informacija o trošenju sredstava. Kako bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju se u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

Sukladno odredbama članka 144. Zakona o proračunu u nastavku navodimo obaveze vezano za transparentnost:

- Proračun i izmjene i dopune proračuna, odluka o privremenom financiranju, odluka i izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski planovi i izmjene i dopune financijskih planova izvanproračunskih korisnika, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna te polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvanproračunskog korisnika,
- Financijski plan i izmjene i dopune financijskog plana, polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika objavljuje se na njegovim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako proračunski korisnik nema svoje mrežne stranice,
- Opći i posebni dio proračuna, odluka o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna, odluka o privremenom financiranju te opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna objavljuju se u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se u službenom glasilu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Vodič za građane o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna te polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna objavljuje se na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U skladu sa dosadašnjom praksom, a vezano za transparentnost proračuna, Ministarstvo financija i dalje preporuča jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da na svojim mrežnim stranicama:

- sve ključne proračunske dokumente (a posebice prijedlog proračuna, izglasani proračun, izmjene i dopune proračuna, proračunski vodič, polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna) objavljuju u jedinstvenom folderu nazvanom PRORACUN, na kojeg postoji direktan link s naslovne stranice,
- pri objavi prijedloga proračuna, izglasanog proračuna te izmjena i dopuna proračuna objavljuju kompletan sadržaj tih proračunskih dokumenata (opći i posebni dio proračuna),
- usvojeni proračuni objavljuju, sukladno odredbama Zakona o proračunu, za proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine na drugoj razini računskoga plana (na razini skupine) i
- proračunske vodiče za građane, na zahtjev građana, distribuiraju građanima svake godine u obliku brošure (fizičke i elektroničke), o trošku proračuna.

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) propisano je da su općina, grad i županija **dužne** na svojim mrežnim

stranicama **javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava** tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive. Zakonom o proračunu također je propisano da **su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive.**

Ministar financija je, sukladno članku 144. Zakona o proračunu, u svibnju 2023. godine donio **Naputak o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.** Isti je objavljen u Narodnim novinama broj 59/23 od 2. lipnja 2023., ([https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023\\_06\\_59\\_1003.html](https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_06_59_1003.html)) te na mrežnoj stranici Ministarstva financija (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/izvršenje-proracuna/institucionalni-okvir-164/164>).

Obveznici primjene Naputka su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno odredbama Naputka, prve informacije o trošenju sredstava jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bile su dužne objaviti za mjesec siječanj 2024. godine i to do 20. veljače 2024. godine.

## 7. NOVOSTI – IZMJENE U POREZnom SUSTAVU

U saborsku proceduru upućen je paket poreznih propisa koji će, između ostalog, utjecati na prihode jedinica lokalne samouprave. Navedenim paketom propisuju se i obveze za jedinice lokalne samouprave u pogledu donošenja podzakonskih akata i provedbe tih propisa.

### A) Zakon o porezu na dohodak

Predloženim izmjenama Zakona o porezu na dohodak povećava se iznos osobnog odbitka, povećava se osobni odbitak za uzdržavane članove i invalidnost, propisuju se novi rasponi više i niže stope godišnjeg poreza na dohodak, povećava prag za primjenu više stope poreza na dohodak te se podiže iznos određenih neoporezivih primitaka koji se izračunavaju pomoću koeficijenta osnovnog osobnog odbitka (otpremnine, naknada za odvojeni život, nagrada za radne rezultate i sl.).

**Tablica 6.**

OSOBNi ODBITAK	KOEFIcIJENT	EURa	
		Važeći	Prijedlog
Osnovni osobni odbitak		560	600
<b>Mjesečni iznosi za uvećanje osnovnog osobnog odbitka:</b>			
<b>1. Uzdržavani članovi uže obitelji</b>	0,5	<b>280</b>	<b>300</b>
- Prvo uzdržavano dijete	0,5	<b>280</b>	<b>300</b>
- Drugo uzdržavano dijete	0,7	<b>392</b>	<b>420</b>

- Treće uzdržavano dijete	1	<b>560</b>	<b>600</b>
- Četvrto uzdržavano dijete	1,4	<b>784</b>	<b>840</b>
- Peto uzdržavano dijete	1,9	<b>1.064</b>	<b>1.140</b>
- Šesto uzdržavano dijete	2,5	<b>1.400</b>	<b>1.500</b>
- Sedmo uzdržavano dijete	3,2	<b>1.792</b>	<b>1.920</b>
- Osmo uzdržavano dijete)	4	<b>2.240</b>	<b>2.400</b>
- Deveto uzdržavano dijete	4,9	<b>2.744</b>	<b>2.940</b>
<b>2. Invalidnost</b>	0,3	<b>168</b>	<b>180</b>
<b>3. Invalidnost (100%)</b>	1	<b>560</b>	<b>600</b>

Općine će sada nižu stopu moći utvrđivati na najviše 20 posto, manji gradovi na 21 posto, veliki gradovi i središta županija na 22, a Grad Zagreb na 23 posto. Kod viših stopa poreza na dohodak, gornji limit za općine će biti 30 posto, za gradove 31, velike gradove i središta županija 32, a Grad Zagreb 33 posto. Pritom, donji limiti za nižu stopu ostaju na 15, a za višu na 25 posto. Ograničenja visine poreznih stopa usklađena je s kategorizacijom jedinica lokalne samouprave sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi na način da je važeća kategorizacija koja razlikuje gradove do i od 30.000 stanovnika zamijenjena kategorizacijom na gradove te velike gradove i sjedišta županija. Uz navedeno, predloženo je povećanje praga za primjenu više stope poreza na dohodak s 50.400 na 60.000 eura godišnje.

**Tablica 7.**

<b>JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE</b>	<b>OD 1.1.2024.</b>		<b>OD 1.1.2025.</b>	
	<b>Niža stopa PDOH</b>	<b>Viša stopa PDOH</b>	<b>Niža stopa PDOH</b>	<b>Viša stopa PDOH</b>
<b>Općine</b>	15% - 22%	25% - 33%	<b>15% - 20%</b>	<b>25% - 30%</b>
<b>Gradovi</b>	15% - 22,4%	25% - 33,6%	<b>15% - 21%</b>	<b>25% - 31%</b>
<b>Veliki gradovi i sjedišta županija</b>	15% - 23%	25% - 34,5%	<b>15% - 22%</b>	<b>25% - 32%</b>
<b>Grad Zagreb</b>	15% - 23,6%	25% - 35,4%	<b>15% - 22%</b>	<b>25% - 33%</b>

Nadalje, predloženo je propisati oslobođenje od plaćanja poreza na dohodak od nesamostalnog rada na razdoblje od pet godina za hrvatske državljane koji su neprekidno boravili u inozemstvu najmanje dvije godine. Ova mjera nema negativan učinak na financiranje jedinica lokalne samouprave obzirom da predmetne osobe nisu bile porezni rezidenti u Republici Hrvatskoj. Pozitivan učinak može se očekivati s osnove oporezivanja drugih izvora dohotka tih poreznih obveznika, kao i od nesamostalnog rada po isteku razdoblja oslobođenja.

Propisuju se i novi rasponi za utvrđivanje visine paušalnog poreza od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja

kampova. Jedinice lokalne samouprave su tijekom 2024. godine iznos paušalnog poreza mogle utvrditi u rasponu 19,91-199,08€. Odluku o visini iznosa paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za 2025. godinu donosi sukladno kategoriji u koju je jedinica lokalne samouprave razvrstana prema indeksu turističke razvijenosti, utvrđenog za prethodnu godinu, sukladno posebnom propisu.

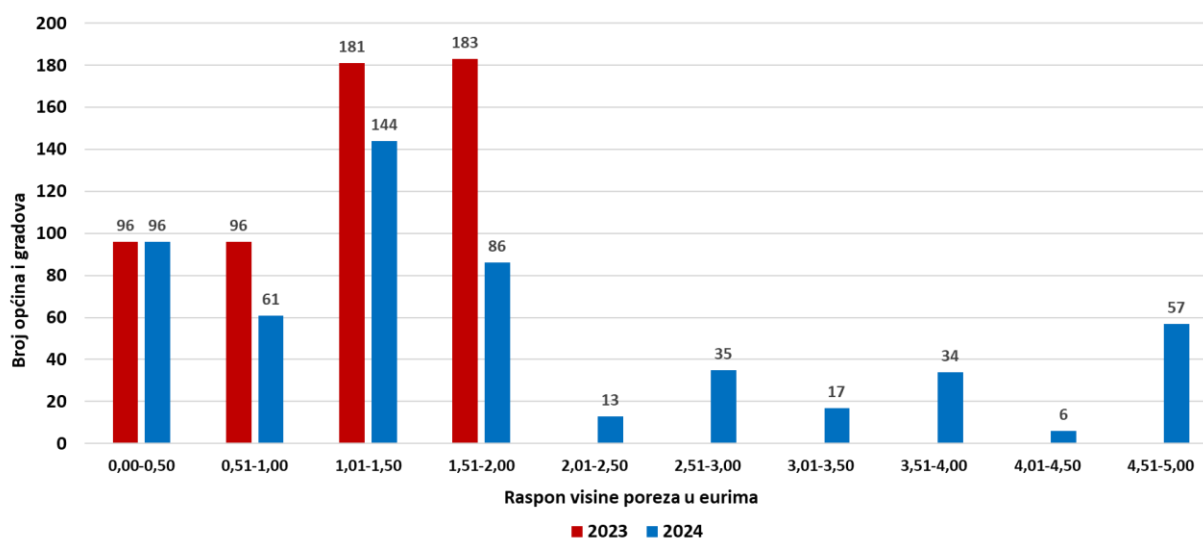
**Tablica 8.**

KATEGORIJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE PREMA INDEKSU TURISTIČKE RAZVIJENOSTI	IZNOS PAUŠALNOG POREZA U EURIMA I CENTIMA
I	150,00 - 300,00
II	100,00 - 200,00
III	30,00 - 150,00
IV	20,00 - 100,00

## B) Zakon o lokalnim porezima

Porez na kuće za odmor trenutno je opcijski porez koji jedinice lokalne samouprave nisu dužne uvesti, a mogu ga uvesti u rasponu od 0,6 – 5€ po kvadratnom metru nekretnine koja se smatra predmetom oporezivanja. Do 31. prosinca 2023. godine porez je bilo moguće odrediti u rasponu od 0,6 – 2€ po metru kvadratnom, a od 1. siječnja 2024. taj raspon je proširen do 5€/m<sup>2</sup>. Tijekom 2024. godine 162 općine i grada iskoristili su mogućnost povećanja iznosa poreza.

**Broj općina i gradova prema iznosu poreza na kuće za odmor (EUR/m<sup>2</sup>) - usporedba 2023. i 2024.**



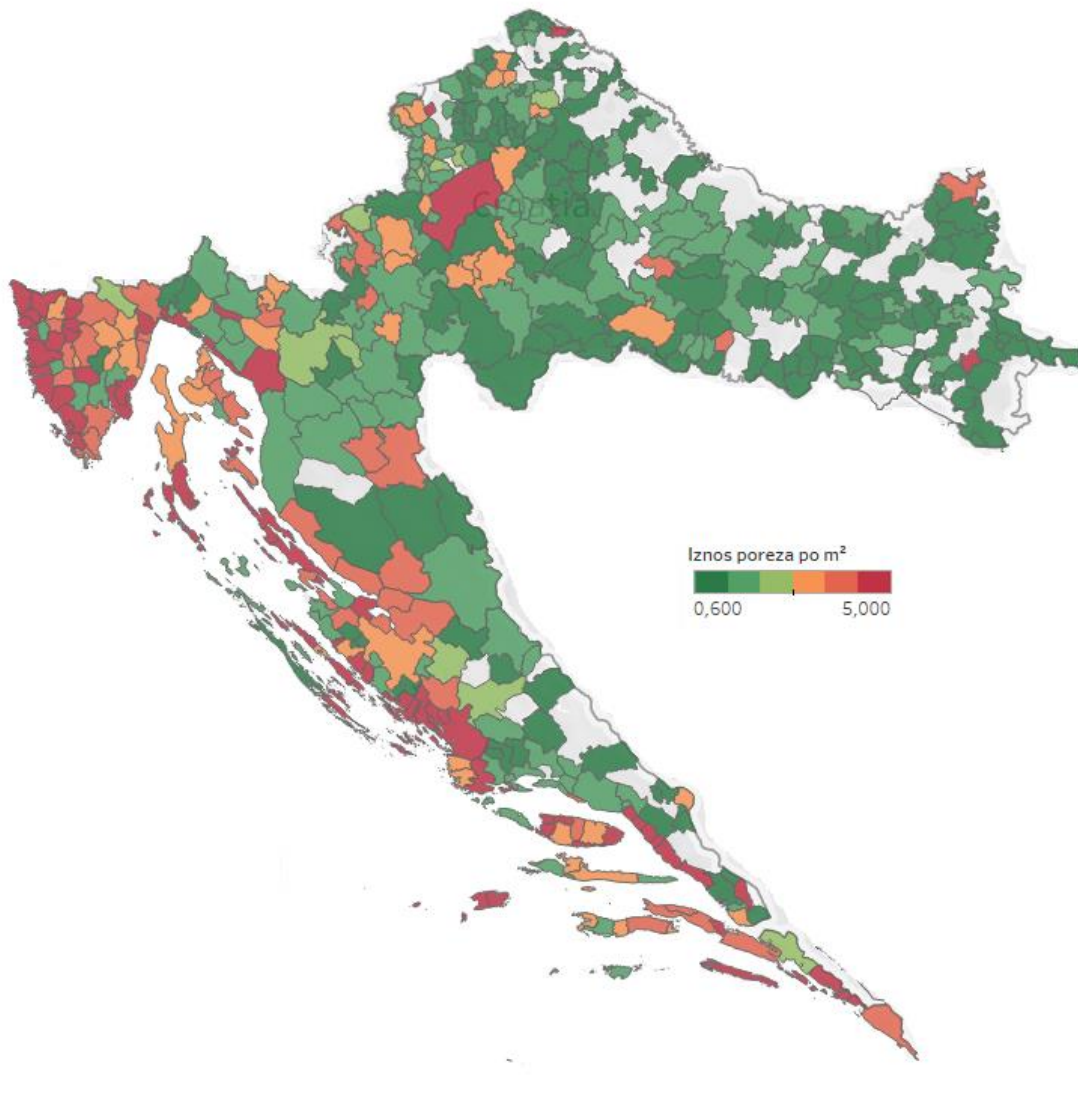
Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o lokalnim porezima mijenja se naziv postojećeg poreza na kuće za odmor u porez na nekretnine, propisuje se obvezatnost uvođenja tog poreza, preciznije uređuje predmet oporezivanja i porezni obveznik te proširuje raspon za utvrđivanje stope poreza u iznosu 0,6-8€ po metru kvadratnom nekretnine koja se smatra predmetom oporezivanja.

Prijedlogom zakona predlaže se promjena pripadnosti prihoda od naplate poreza na nekretnine, pri čemu bi porez na nekretnine postao zajednički porez čiji se prihod dijeli između države i JLS-a na čijem području se nekretnina nalazi. Udio općine i grada u prihodu od poreza na nekretnine iznosio bi 80%, a države 20% i koristio bi se za pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ova promjena uvodi se radi ublažavanja regionalne asimetrije u poreznoj konkurentnosti i osiguranja daljnjeg ujednačenog regionalnog razvoja, odnosno, ispravljanja fiskalne nejednakosti među jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Smanjenje gornjeg ograničenja za određivanje niže i više stope poreza na dohodak i proširenje raspona za utvrđivanje porezne stope za oporezivanje nekretnina dio je dugoročne nacionalne fiskalne politike kojom se namjerava rasteretiti oporezivanje dohotka te preseliti teret oporezivanja na imovinu s ciljem stvaranja konkurentnije ponude rada te uređenja stanja na tržištu iznajmljivanja nekretnina.

**Prihod od poreza na nekretnine jedinice lokalne samouprave u proračunu za razdoblje 2025. – 2027. planirat će na skupini 61 Prihodi od poreza, unutar podskupine 613 Porez na imovinu, odjeljak 6131 Stalni porez na nepokretnu imovinu (zemlju, zgrade, kuće i ostalo).**

Slika 1. Teritorijalni pregled iznosa poreza na kuće za odmor u 2024. godini.



### Rokovi i obveze jedinica lokalne samouprave

Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave koja su visinu poreznih stopa **poreza na dohodak** odlukom utvrdila izvan gore navedenih granica predloženih Prijedlogom zakona dužna su donijeti novu odluku i objaviti je u „Narodnim novinama“ najkasnije do 28. veljače 2025. Tako donesena odluka primijenit će se pri utvrđivanju predujmova poreza na dohodak od 1. ožujka 2025., a u postupku godišnjeg obračuna poreza na dohodak za cijelo porezno razdoblje 2025. godine.

Ukoliko predstavničko tijelo ne donese odluku u navedenom roku, za nižu stopu poreza na dohodak primijenit će se stopa od 20%, a za višu stopu stopa od 30%.

Jedinice lokalne samouprave koje su visinu poreznih stopa utvrdile odlukom unutar gore navedenih granica nisu dužne donositi novu odluku. U tim jedinicama lokalne samouprave za cijelo porezno razdoblje primjenjivat će se stope utvrđene odlukom predstavničkog tijela.

Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave koja su visinu **paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici** u kampu odnosno po smještajnoj jedinici za robinzonski smještaj odlukom utvrdila izvan gore navedenih granica predloženih Prijedlogom zakona dužna su donijeti novu odluku i objaviti je u „Narodnim novinama“ najkasnije do 28. veljače 2025.

Jedinice lokalne samouprave koje su visinu paušalnog poreza utvrdile odlukom unutar ranije navedenih granica nisu dužne donositi novu odluku.

Ukoliko predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku u navedenom roku, visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici za robinzonski smještaj određuje se kako slijedi:

**Tablica 9.**

<b>KATEGORIJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE PREMA INDEKSU TURISTIČKE RAZVIJENOSTI</b>	<b>IZNOS PAUŠALNOG POREZA U EURIMA I CENTIMA</b>
I	225,00
II	150,00
III	90,00
IV	60,00

Jedinice lokalne samouprave iznos paušalnog poreza mogu odrediti prema naseljima ili ulicama na svojem području.

U pogledu **poreza na nekretnine, jedinice lokalne samouprave dužne su uskladiti Odluku o lokalnim porezima i dostaviti je Poreznoj upravi najkasnije do 28. veljače 2025.** Odlukom je potrebno odrediti visinu poreza na nekretnine unutar raspona od 0,6 do 8€ po metru kvadratnom korisne površine nekretnine, određene propisom kojim se uređuju uvjeti i mjerila za izračun zaštićene najamnine. Visina poreza se može odrediti ovisno o mjestu, ulici, naselju ili zoni gdje se nekretnina nalazi. Odlukom se mora propisati nadležno tijelo za naplatu poreza, a jedinicama lokalne samouprave dopušteno je povjeriti poslove utvrđivanja i naplate poreza na nekretnine drugoj jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili Poreznoj upravi. Dodatno, jedinica lokalne samouprave odlukom može propisati da će se visina poreza uvećati ovisno o drugim kriterijima koji utječu na vrijednost nekretnine kao što je starost nekretnine i prisutnost sadržaja koji povećavaju vrijednost nekretnine, ukupno do najviše 8€ po metru kvadratnom nekretnine koja se smatra predmetom oporezivanja. Odlukom je nadalje moguće propisati uvjete za oslobođenje od plaćanja poreza na nekretnine za socijalno ugrožene osobe.

Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave koja nije uvela porez na kuće za odmor svojom odlukom ne propiše visinu poreza na nekretnine, porez se određuje u iznosu od 0,60



eura/m<sup>2</sup> korisne površine nekretnine, a Porezna uprava smatra se nadležnim tijelom za utvrđivanje i naplatu poreza na nekretnine.

Za jedinice lokalne samouprave koje su svojim odlukama propisale visinu poreza na kuće za odmor primjenjivu u 2024. godini, a do 28. veljače 2025. godine ne usklade svoje odluke, za potrebe utvrđivanja i naplate poreza na nekretnine smatrat će se da je donesena odluka o visini poreza na nekretnine u visini poreza na kuće za odmor utvrđenoj prema toj odluci.

Ako se Porezna uprava ili neka druga jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave smatra nadležnim poreznim tijelom, nadležna jedinica lokalne samouprave dužna je nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke za obračun poreza na nekretnine najkasnije do 30. lipnja 2025.

## **8. Planiranje rashoda proračunskih korisnika i postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija**

### **8.1. Planiranje rashoda proračunskih korisnika u sklopu decentraliziranih funkcija**

Ukupan iznos sredstava potreban za osiguranje minimalnih financijskih standarda (bilančnih prava) u 2025. godini planira se u iznosu od 332.383.253,00 eura odnosno za 7,4 posto više u odnosu na ukupno planirana bilančna prava za prethodnu 2024. godinu.

**Tijela državne uprave koja su nadležna za decentralizirane funkcije u suradnji s nositeljima decentraliziranih funkcija**, odnosno županijama, Gradom Zagrebom, gradovima i općinama, te u skladu s potrebama krajnjih korisnika (ustanova), **određuju raspodjelu sredstava unutar zadanih limita za svaku pojedinu decentraliziranu funkciju**. Važno je istaći da nositelji decentraliziranih funkcija samostalno odlučuju o tome kojoj ustanovi odnosno krajnjem korisniku dodijeliti koji iznos sredstava.

Sredstva pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u 2025. godini, kao i prethodnih godina, bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu tijela (ministarstva i/ili drugog tijela državne uprave) nadležnog za određenu decentraliziranu funkciju. Radi se o sredstvima namijenjenima nositeljima decentraliziranih funkcija (županijama, Gradu Zagrebu, gradovima i općinama) koje iz namjenskog udjela poreza na dohodak ostvare manje sredstava nego im je potrebno za dostizanje minimalnih financijskih standarda te imaju pravo na pomoć izravnjanja.

Na temelju odredbi Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23) Vlada RH donosi, na godišnjoj razini, uredbu o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu. Vlada RH navedenom uredbom i svojim odlukama o minimalnim financijskim standardima utvrđuje bilančna prava, odnosno sredstva potrebna za osiguranje minimalnih financijskih standarda preuzetih decentraliziranih funkcija te način izračuna i doznake iznosa pomoći izravnjanja. Odluke o minimalnim financijskim standardima Vlada donosi, također na godišnjoj razini, na temelju odredaba posebnih zakona.

## 8.2. Postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija

Sukladno odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uredbom o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu je propisano da se sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva, koje se prema posebnom zakonu prenose na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osiguravaju iz:

1. udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije i
2. pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu koji im je potreban za dostizanje minimalnih financijskih standarda za pojedinu decentraliziranu funkciju.

Ako se iz udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije ostvari manje sredstava od iznosa utvrđenog u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu koji im je potreban za dostizanje minimalnih financijskih standarda za pojedinu decentraliziranu funkciju, utvrđenih odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima. Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske, na razdjelima ministarstava i drugih tijela državne uprave nadležnih za preuzete decentralizirane funkcije (osnovno i srednje školstvo, socijalnu skrb, zdravstvo i vatrogastvo).

U slučajevima kada jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje financiraju decentralizirane funkcije:

1. **ostvare više sredstava iz dodatnog udjela u porezu na dohodak** nego je to utvrđeno u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima, tada taj **višak sredstava mogu koristiti za financiranje decentraliziranih funkcija koje su preuzele.**
2. **ostvare više sredstava iz pomoći izravnanja** nego je to utvrđeno u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima tada su taj **višak sredstava dužne uplatiti na račun državnog proračuna Republike Hrvatske u roku utvrđenom u uredbi** o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koju donosi Vlada za svaku proračunsku godinu.
3. **ostvare više sredstava nego što je stvoreno obveza po rashodima** koji se financiraju na temelju odluka o minimalnim financijskim standardima za određenu proračunsku godinu, a najviše do iznosa utvrđenog u odlukama o minimalnim financijskim standardima, koje Vlada donosi za svaku proračunsku godinu, tada taj **višak sredstava mogu koristiti u sljedećoj proračunskoj godini za financiranje decentraliziranih funkcija koje su preuzele.**

Primjerice, minimalni standard utvrđen u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima je 100 eura.

### *Slučaj 1.*

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz dodatnog udjela u porezu na dohodak ostvari 105 eura, a iz pomoći izravnanja 10 eura, znači da je ostvarila iznos od 115 eura za osiguranje minimalnih financijskih standarda, odnosno 15 eura iznad minimalnog financijskog standarda. U tom slučaju treba vratiti svih 10 eura iz pomoći izravnanja, a 5 eura iz

dodatnog udjela u porezu na dohodak može zadržati i koristiti za financiranje decentraliziranih funkcija koje je preuzela. Ovih 5 eura ulazi u rezultat koji planira u proračunu i iskazuje u izvještaju o izvršenju proračuna. Za 10 eura jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba umanjiti prihod iz državnog proračuna u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije (od 1. siječnja 2025. 635 Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnjanja)* i evidentirati obvezu za povrat na osnovnom računu 23954 *Ostale nespomenute obveze*. O tome treba obavijestiti nadležno ministarstvo kako bi u državnom proračunu umanjilo rashod iskazan u okviru podskupine 363 *Pomoći unutar općeg proračuna* te evidentiralo potraživanje na osnovnom računu 12921 *Ostala nespomenuta potraživanja*.

U proračunu za sljedeću proračunsku godinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazat će planirani prihod u okviru skupine 63 *Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna* u iznosu koji očekuje naplatiti iz državnog proračuna u sljedećoj proračunskoj godini, a najviše do iznosa sredstva utvrđenih u odlukama o minimalnim financijskim standardima.

#### *Slučaj 2.*

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz dodatnog udjela u porezu na dohodak ostvari 98 eura, a iz pomoći izravnjanja 10 eura, znači da je ostvarila 8 eura iznad minimalnog financijskog standarda (ukupno 108 eura). U tom slučaju treba, na račun državnog proračuna Republike Hrvatske u roku utvrđenom u uredbi, uplatiti 8 eura. Za tih 8 eura jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba umanjiti prihod iz državnog proračuna u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije (od 1. siječnja 2025. 635 Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnjanja)* i evidentirati obvezu za povrat na osnovnom računu 23954 *Ostale nespomenute obveze*. O tome će obavijestiti nadležno ministarstvo kako bi u državnom proračunu umanjilo rashod iskazan u okviru podskupine 363 *Pomoći unutar općeg proračuna* te evidentiralo potraživanje na osnovnom računu 12921 *Ostala nespomenuta potraživanja*.

I u ovom slučaju u proračunu za sljedeću proračunsku godinu planirani prihod iskazat će u okviru skupine 63 *Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna* u iznosu koji očekuje naplatiti iz državnog proračuna u sljedećoj proračunskoj godini, a najviše do iznosa utvrđenih sredstava u odlukama o minimalnim financijskim standardima.

#### *Slučaj 3.*

Kada su stvoreni rashodi jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave manji od utvrđenog minimalnog financijskog standarda, tada jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima pravo na ostvareni prihod najviše do iznosa utvrđenog u odlukama o minimalnim financijskim standardima. Primjerice, bez obzira na to što su stvoreni rashodi 98 eura, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima pravo na 100 eura.

Ako je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarila prihod do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima u tom slučaju ostvarila je višak prihoda nad rashodima (2 eura). Taj višak se prenosi u sljedeću proračunsku godinu preko planiranog rezultata. S obzirom na neizvjesnost ovakvog ostvarenja, plan se može uskladiti s izvršenjem tek u izmjenama i dopunama proračuna sljedeće godine.

Ako nadležno ministarstvo u tekućoj godini nije isplatilo cijeli iznos sredstava do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima, tu razliku jedinica lokalne i područne

(regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba iskazati zaduženjem osnovnog računa u okviru odjeljka *1635 Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (od 1. siječnja 2025. 1635 Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnanja)* uz odobrenje osnovnog računa u okviru odjeljka *9635 Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (od 1. siječnja 2025. 9635 Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnanja)*.

U izvještaju o izvršenju proračuna za tekuću proračunsku godinu treba iskazati prihod na podskupini *635 Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije* u iznosu koji je naplaćen, a u proračunu za sljedeću proračunsku godinu treba povećati plan na skupini 63 za iznos koji treba naplatiti u toj sljedećoj proračunskoj godini. Budući da u vrijeme izrade proračuna za sljedeću proračunsku godinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne zna hoće li ostvariti ukupna sredstva do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima, za iznos koji će naplatiti u sljedećoj proračunskoj godini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave treba povećati plan prihoda u izmjenama i dopunama proračuna sljedeće proračunske godine.

## **9. Dodjela pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave**

Odlukom Vlade RH o kriterijima za dodjelu pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave<sup>1</sup> utvrđeni su kriteriji za dodjelu pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave.

Dobrovoljno funkcionalno spajanje jedinica lokalne samouprave u smislu ove Odluke je zajedničko obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica putem zajedničkog službenika, zajedničkog upravnog odjela ili službe, zajedničkog trgovačkog društva ili zajedničke ustanove.

Dobrovoljno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave u smislu ove Odluke je dobrovoljno spajanje uređeno zakonom kojim se utvrđuje područno ustrojstvo Republike Hrvatske i pitanja od značaja za područno ustrojstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Temeljem točke XII. Odluke, Ministarstvo financija je na svojoj mrežnoj stranici objavilo trajni Javni poziv za dodjelu pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave, na poveznici <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/105>.

Sredstva za dodjelu pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske te su osigurana u razdjelu 025 Ministarstva financija.

Rok za podnošenje zahtjeva za pomoći **nije ograničen**.

Sredstva pomoći ostvarena temeljem ove Odluke ne ulaze u proračunska ograničenja plaća utvrđena zakonom kojim se uređuju plaće u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

---

<sup>1</sup> Narodne novine br. 88/22

Sredstva pomoći ostvarena temeljem ove Odluke ne smatraju se pomoćima iz državnog proračuna sukladno propisima kojima se propisuju uvjeti i postupak davanja suglasnosti za dugoročno zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sredstva namijenjena za dobrovoljno funkcionalno spajanje i dobrovoljno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. i projekcijama za 2026. i 2027. godinu na aktivnosti A767071 POTICAJI ZA DOBROVOLJNO FUNKCIONALNO ILI STVARNO SPAJANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, izvoru financiranja 11 Opći prihodi i primici, stavka 36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna.

**Jedinice lokalne samouprave ostvarena sredstva pomoći namijenjenih za dobrovoljno funkcionalno spajanje i dobrovoljno stvarno spajanje planiraju u okviru skupine 63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, izvoru financiranja 5 Pomoći, a u poslovnim knjigama evidentiraju na osnovnom računu 63311 Tekuće pomoći iz državnog proračuna.**

#### **10. Status i planiranje proračunskih sredstava za vijeća, koordinacije vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u proračunskom ciklusu 2025. – 2027.**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračunima za razdoblje od 2025. do 2027. sredstva za rad vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina planirati će kao i prethodnih godina, u skladu s obrazloženjima koja su iznijeta u Uputama za prethodno razdoblje.

Iznose proračunskih sredstava koje će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave planirati za rad vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u proračunu za 2025. i projekcijama za 2026. i 2027., jedinice će odrediti u skladu s financijskim mogućnostima na isti način i po istim kriterijima kako su u dosadašnjem razdoblju određivale ukupne limite vijećima, koordinacijama vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina za izradu njihovih financijskih planova.

Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina izradit će financijske planove za razdoblje 2025. - 2027., u okviru limita koje odredi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao proračunski korisnici. Financijski planovi vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina uključit će se u proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2025. - 2027. Prihodi i rashodi vijeća u financijskom planu trebaju biti iskazani po prirodnim vrstama (za plaće, za materijalne rashode, za nabavu imovine). Sredstva se osiguravaju u skladu s financijskim mogućnostima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a limiti određuju po kriterijima koje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odredi Odlukom ili Zaključkom o kriterijima za osiguranje sredstava. Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina (ako posluju preko vlastitog računa) ostaju u obvezi dostaviti financijske izvještaje za godine na koje se odnosi proračun za razdoblje 2025. - 2027. nadležnoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe konsolidacije i kontrola kao proračunski korisnici. Ako vijeće nema račun nego posluje preko računa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema obvezu sastavljati zasebne financijske izvještaje za navedeno razdoblje, već će jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazati prihode i rashode vijeća u svojoj glavnoj knjizi.

## **11. Zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema novom zakonu o proračunu**

Podsjećamo, Zakonom o proračunu, propisano je da se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim za investiciju koja se financira iz njezina proračuna, može zadužiti i za kapitalne pomoći trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te za realizaciju investicije koja se sufinancira iz fondova Europske unije kao i za investicije, odnosno projekte, čija je realizacija utvrđena posebnim propisima, a kojima se stvara obveza sudjelovanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zakonom se također omogućava zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za financiranje obveza na ime povrata neprihvatljivih troškova koji su bili sufinancirani iz fondova Europske unije.

Također, propisano je da se u iznos ukupne godišnje obveze (najviše do 20 posto ostvarenih proračunskih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se jedinica zadužuje/daje jamstvo/suglasnost) uključuju dospjele obveze iskazane u zadnjem raspoloživom financijskom izvještaju.

Zakonom o proračunu uređen je proces zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za projekte sufinancirane iz fondova Europske unije. Propisano je da u izračun godišnje obveze jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne ulazi iznos zaduživanja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za projekte sufinancirane iz fondova Europske unije do iznosa ukupno prihvatljivog troška projekta sufinanciranog iz fondova Europske unije.

Zakon propisuje u čijoj je nadležnosti davanje suglasnosti za dugoročno zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za realizaciju projekta koji se sufinancira iz sredstava Europske unije. U slučajevima kada se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dugoročno zadužuje najviše do iznosa ukupno prihvatljivog troška projekta sufinanciranog iz sredstava Europske unije, suglasnost daje ministar financija, a ako se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje za realizaciju projekta koji se sufinancira iz sredstava Europske unije iznad iznosa prihvatljivog troška, suglasnost daje Vlada.

Osim navedenoga, Zakon propisuje obvezu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da primljena sredstva Europske unije i/ili pomoći za sufinanciranje iz državnog proračuna vezano za realizaciju projekta za koji se zadužila, utroši na otplatu zaduženja koje se odnosi na dio projekta za koji su primljena sredstva Europske unije i/ili pomoći za sufinanciranje iz državnog proračuna.

Zakon propisuje da se izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ostale pravne osobe u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (izuzev ustanova), u svrhu efikasnijeg upravljanja likvidnošću, mogu dugoročno zadužiti i za namjene koje nisu vezane isključivo za investiciju. Navedeno zaduživanje se ne uključuje u opseg zaduživanja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim u slučaju kada jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daje jamstvo za dugoročno zaduživanje svog izvanproračunskog korisnika, odnosno pravne osobe u svom većinskom vlasništvu ili suvlasništvu.

Zakonom je uvedena decentralizacija upravljanja dugovima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kroz olakšavanje mogućnosti refinanciranja i reprogramiranja postojećih kredita i zajmova. Ako se refinanciranjem ili reprogramiranjem ne povećava ukupan godišnji anuitet kredita ili zajma, suglasnost za refinanciranje ili reprogramiranje daje ministar financija. Ako se refinanciranjem ili reprogramiranjem povećava ukupan godišnji anuitet kredita ili zajma, suglasnost daje Vlada i u tom slučaju mora se zadovoljiti uvjet iz članka 121. stavka 1. Zakona o proračunu, odnosno da zaduženost ne prelazi 20% ostvarenih prihoda u prethodnoj godini.

## 12. Dostava dokumenata i unos podataka

### Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu

Sukladno odredbama članka 43. Zakona o proračunu, načelnik, gradonačelnik i župan obvezni su dostaviti Ministarstvu financija sljedeće akte:

- proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine,
- odluku o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- izmjene i dopune proračuna te
- izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Načelnik, gradonačelnik i župan su navedene akte, sukladno navedenim zakonskim odredbama, obvezni dostaviti Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

**Jedinice su u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija [lokalni.proracuni@mfin.hr](mailto:lokalni.proracuni@mfin.hr) poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.**

Sukladno odredbama članka 90. Zakona o proračunu, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavljaju Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj o izvršenju proračuna jedinice, u tom slučaju se izvještaj o izvršenju proračuna jedinice dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

**Jedinice su u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija [lokalni.proracuni@mfin.hr](mailto:lokalni.proracuni@mfin.hr) poslati link** na mrežnu stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u roku od 15 dana nakon donošenja.

**Godišnje izvještaje o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije potrebno dostavljati u papirnatom obliku ni Ministarstvu financija niti Državnom uredu za reviziju.**

**Državnom uredu za reviziju podatak o linku potrebno je dostaviti** na e-mail Državnog ureda za reviziju i to:

- Grad Zagreb na e-mail Središnjeg ureda Državnog ureda za reviziju,
- dok su druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne dostaviti link izvještaja na e-mail područnog ureda Državnog ureda za reviziju na čijem području je sjedište jedinice.

Sve e-mail adrese su objavljene na mrežnoj stranici Državnog ureda za reviziju <https://www.revizija.hr/kontakti/12>



## **Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti**

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi predsjednik predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovníkom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta.

**Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:**

- 1. Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine,**
- 2. Odluke o izvršavanju Proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke,**
- 3. Izmjena i dopuna Proračuna,**
- 4. Odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i**
- 5. Odluke o porezima.**

Nadzor zakonitosti akata od rednog broja 1. do 4. provodi Sektor za financijski i proračunski nadzor, dok nadzor zakonitosti akta pod rednim brojem 5. provodi Porezna uprava.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su proračun, odluku o izvršavanju proračuna, kao i izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu na adresu e-pošte [nadzor.zakonitosti@mfin.hr](mailto:nadzor.zakonitosti@mfin.hr) u PDF formatu s potpisom odgovorne osobe i pečatom.

**Molimo ne dostavljati link na stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave već isključivo dostaviti naprijed navedene proračunske dokumente.**

**Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su dostaviti radi nadzora zakonitosti općih akata Ministarstvu financija samo opće akte navedene pod rednim brojevima 1. do 5. te se skreće pozornost da ne dostavljaju i druge akte, izuzev navedenih.**

**Dostava ugovora te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS - Izvješće o zaduženju / jamstvu / suglasnosti)**

Člancima 123., 128. i 130. Zakona o proračunu i Pravilnikom o postupku dugoročnog zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 67/22) propisana je obveza i rok dostave Ministarstvu financija ugovora o zaduženju i izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima na *Obrascu IZJS - Izvješće o dugoročnom zaduženju / jamstvu / suglasnosti*. **Skenirani ugovori i obrasci IZJS (s potpisom župana / gradonačelnika / načelnika i s pečatom) dostavljaju se na e-mail adresu Ministarstva financija [lokalni.proracuni@mfin.hr](mailto:lokalni.proracuni@mfin.hr) u propisanom roku.**

### **13. Dostupnost materijala na mrežnoj stranici Ministarstva financija**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici, mogu tekst ovih Uputa i priloge naći na mrežnoj stranici Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/upute-za-izradu-proracuna-jlp-r-s/205>

Prilozi se ne dostavljaju u papirnatom obliku te ih je potrebno preuzeti sa Web stranice Ministarstva financija:

Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2025. - 2027.

Prilog 1. Format izgleda proračuna i financijskog plana proračunskog korisnika

Prilog 2. Format izgleda financijskog plana izvanproračunskog korisnika

Prilog 3. Obrazac za sudjelovanje u izradi proračuna

Prilog 4. Ekonomska klasifikacija

Prilog 5. Promjene računskog plana

